

התחזות לעובד ציבור - משמעותה והעונש בצידה

כאשר אנו פוגשים שוטר ברחוב או עובד סוציאלי ברשות המקומית, אנו מאמינים כי מדובר בנציג של השלטונות ופועלים בהתאם להנחיות והכללים המקובלים. ואולם, מה קורה כאשר אדם מנסה לנצל את הכללים האזרחיים ומציג את עצמו כשוטר, פקח, שופט או עובד עירייה? אין ספק כי התחזות מעין זו עשויה להעניק לו כוח רב בסיטואציה ולפגוע הן באנשים המעורבים והן בסדרי הממשל התקין. על כן, המחוקק ראה לנכון לטפל באופן ספציפי במקרים אלו, הנחשבים לעבירת התחזות כעובד ציבור. עו"ד אסף דוק מסביר על משמעות העבירה והעונש בצידה.

עבירות התחזות המנויות בחוק העונשין

למעשה, חוק העונשין מגדיר מספר פעולות ונסיבות העומדות בגדר התחזות, וקובע בגינן עונשים שונים. העבירה הראשונה מובאת בסעיף 441 ומכונה התחזות כאדם אחר. מדובר בהתחזות בסיסית באשר היא שמטרתה להשיג חזקה על נכסים באמצעות הונאה. למשל, מי שמציג את עצמו כמנהל חברה עסקית על מנת שיועברו כספים לחשבונו, בין אם בפגישה פנים אל פנים או בדואר אלקטרוני או בכל דרך אחרת. הענישה המרבית בגין עבירה זו עומדת על עד **שלוש שנות מאסר** וחשוב לשים לב שמעשה זה נחשב לעבירה אם נעשה כדי להונות ובכך להשיג חזקה על נכסים. באופן דומה, עונש של עד **חמש שנות מאסר** מוטל על מי שהתחזה לזכאי על פי צוואה או לפי חוק הירושה.

מאידך, אם אדם מתחזה לבעל תעודה כמו עורך דין או רופא, כאילו הוא מוכשר ומורשה למקצועו למרות שאינו כזה, מסתכן בענישה מרבית של עד **חמש שנות מאסר** שכן הדבר נחשב לעבירת זיוף מסמכים. לבסוף, גם מי שמנפיק תעודת אופי כדי להשיג עבודה, אבל למעשה איננה שלו, מסתכן בענישה מרבית של **שנת מאסר אחת**. יש לציין כי מעשים אלו עומדים בגדר עבירה פלילית ועלולים להוביל להרשעה וענישה גם אם לא הובילו לבסוף לקבלת הנכסים, הכספים, העבודה או כל טובת הנאה.

עבירת התחזות כעובד ציבור והענישה בגינה

ישנם מספר סעיפים בחוק העונשין שמתייחסים במפורש לעבירות המבוצעות כנגד או על ידי עובדי ציבור, ובמקרה זה - בשמם. הסיבה להתייחסות המיוחדת טמונה בכך שעובדי ציבור ממלאים תפקיד מרכזי במגע שבין השלטון לאזרח, ומאפשרים את התנהלות התקינה של המערכת השלטונית ואת אמון הציבור בה. כאשר היבטים אלו נפגעים נגרמים נזקים חמורים ליסודות הממשל והמדינה, ולכן מעשים שכאלו זוכים להתייחסות מיוחדת ולרוב גם מחמירה.

דוגמא לכך היא עבירת התחזות כעובד ציבור המנויה בסעיף 283 לחוק העונשין. סעיף זה קובע עונש מאסר של עד **שלוש שנות מאסר** על מי שמתחזה כעובד ציבור, כאשר אותו העובד נדרש מכוח תפקידו לעשות פעולה או להיות נוכח. הדבר נכון גם לגבי מי שמציג את עצמו כעובד ציבור ומתיימר מכוח תפקיד זה לעשות פעולה או להיות נוכח במקום. כלומר, אם אדם התחפש בפורים או בכל מועד אחר לשוטר, ועשה זאת כדי לבדר את חבריו ובני משפחתו, הרי שלא מדובר בעבירה.

כמו כן, אם אדם מתחזה לשופט כדי להרשים אישה ולזכות באהבתה וחסדיה, הוא עשוי להיות מואשם בעבירת התחזות לאחר או בקבלת דבר במרמה, אך לא בהתחזות לעובד ציבור. מאידך, אם התחזה לשוטר בשעה שנוכחותו ופעולתו מתחייבת (למשל הגיע "לבצע חיפוש" בדירתו של פלוני או עיכב את רכבו לצד הכביש), הרי שמדובר בהתחזות כעובד ציבור. יש לציין כי גם אם פלוני זיהה את אותו האדם בטעות כאילו היה עובד ציבור, והאחרון לא פעל על מנת לתקן את הטעות, עדיין מדובר בעבירה פלילית.

מיהם בעלי התפקידים שנחשבים בתור עובדי ציבור

סעיף 34 כ"ד בחוק העונשין מונה רשימת בעלי תפקידים הנחשבים כעובדי ציבור, שלגביהם תופסת עבירת ההתחזות, כמו גם עבירות אחרות המנויות בחוק (לדוגמא, הפרעה למילוי תפקיד או גניבה ע"י עובד ציבור). בין היתר, מדובר בעובדי עירייה כמו פקחים ועובדים סוציאליים, עובדים של המוסד לביטוח לאומי, שוטרים, עובדים במועצות דתיות, עובדי רשויות מקומיות, לשכות התעסוקה ורשויות חינוך, וכן שופטים, כלל נציגי מערכת האכיפה, חברי ההסתדרות הציונית, עובדים בקרן הקיימת לישראל, וכל בעל תפקיד המועסק במפעלים, גופים וקרנות שהממשלה שותפה להנהלתם.

זומנת חקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין התחזות לעובד ציבור?

במידה והנך חשוד בעבירות התחזות אתה זקוק לעורך דין פלילי מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירת המשטרה ובין אם זה בכותלי בית המשפט, שכן המדובר בעבירה שתוצאתה יכולה להיות חמורה מאוד עבורך הכוללות כאפשרות סבירה לחלוטין גם שהייה מאחורי סורג ובריח. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בעבירות התחזות בכלל ובעבירת התחזות לעובד ציבור בפרט מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין התחזות כעובד ציבור פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.